

Spitsuur bij relatiebeheer en fondsenwerving.

Steunfondsen in 2022 fors onderuit op beurs

Extra donaties cultuur moeten verliezen goedmaken

Door: Redactie DDB

08-08-2023

Vermogensfondsen

Vooraanstaande culturele instellingen die geld van donateurs beleggen verloren vorig jaar fors op de beurs. Nu komt men reserves tekort. Dit meldt NRC Handelsblad op basis van eigen onderzoek. Het betreft enkele prominente instellingen aan het Museumplein in Amsterdam, zoals het Rijksmuseum, het Van Goghmuseum en het Concertgebouworkest.

Het Rijksmuseum Fonds verloor € 4 mln op zijn aandelen en obligaties – een verlies van 12%. Uit de onlangs gepubliceerd jaarrekening blijkt dat er circa €2,5 mln te weinig in kas is voor ‘een solide en langjarig gezonde bedrijfsvoering’. Werk aan de winkel voor Development (relatiebeheer en fondsenwerving). Dat is met 35 medewerkers bepaald geen kleine afdeling ofschoon deze personele sterkte verbleekt bij die bij Amerikaanse musea.

Uiterekend in het slechte beursjaar 2022 deed het Rijksmuseum een uitzonderlijke aankoop. Nooit eerder kocht de Nederlandse staat of welke culturele instelling dan ook zo’n duur kunstwerk als *De Vaandeldrager* uit 1636 van Rembrandt. Kosten: €175 mln. Het schilderij is afkomstig van de Franse bankiersfamilie De Rothschild. De staat betaalde het leeuwendeel, de Vereniging Rembrandt €15 mln en het Rijksmuseum €10 mln.

Rampjaar 2022

Toen de AEX, Nederlands belangrijkste beursindex, vorig jaar krap 14% verloor, zagen steunfondsen van culturele instellingen miljoenen verdampen. Het rampjaar 2022 werd getekend door het uitbreken van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne, een ongekende energiecrisis en een snel oplopende inflatie. Geen gunstige omstandigheden voor de grootste uitgave van het Rijksmuseum Fonds ooit. Het kost tijd om dit fonds met schenkingen aan te vullen.

Het Van Gogh Museum leed een verlies van € 2,6 mln op beleggingen. Grote musea en andere instellingen hebben in de afgelopen jaren veel vermogen opgebouwd om te beleggen. Vaak zijn aandelen en obligaties een mooie bron van inkomsten, maar dus niet in 2022. De Foundation van het Concertgebouworkest (13 mensen) verloor € 2,3 mln op de beleggingen. De bank biedt nog ‘voldoende comfort’, weet de penningmeester van de steunstichting.

Competitief

Net als het Rijksmuseum heeft ook het Concertgebouworkest behoefte aan extra donateurs voor educatie, de eigen opleiding en artistieke projecten. Bij het Concertgebouworkest zien ze de inkomsten van de Foundation het liefst jaarlijks met 10% groeien. Maar het valt niet mee om die ambitie waar te maken. Alle culturele instellingen zijn op zoek naar fondsenwerfers. Ze richten zich allemaal op hetzelfde culturele publiek. Het *Umfeld* wordt competitiever.

Ondanks het slechte jaar 2022 is zowel het Rijksmuseum als het Concertgebouworkest positief over de toekomst. Het Rijksmuseum rekent op een sterke groei van zijn inkomsten uit donaties. Particulieren gaven in de afgelopen jaren gemiddeld €5 mln. Het museum verwacht dat dit bedrag in de komende vijf jaar oploopt tot 7,5 mln per jaar. Bij het Concertgebouworkest verwachten ze ook dat donateurs in de komende jaren nog evenveel als voorheen zullen bijdragen aan projecten.

[“*https://www.nrc.nl/nieuws/2023/08/04/na-slecht-beursjaar-en-vaandeldrager-zijn-de-reserves-op-*](https://www.nrc.nl/nieuws/2023/08/04/na-slecht-beursjaar-en-vaandeldrager-zijn-de-reserves-op)

a4171279”